

Onderwerp

Algemeen Overleg Luchtvaart 5 december en ontwikkeling Amsterdam Lelystad Airport

Kern mededeling:

Met deze mededeling krijgt u informatie over het Algemeen Overleg (AO) Luchtvaart van 5 december 2018 en de recente ontwikkelingen rond de Verkeersverdelingsregel (VVR) en planning van Lelystad Airport.

Mededeling:

Op 4 december 2018 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de Tweede Kamer gemeld dat zij de genotificeerde Verkeersverdelingsregeling voor Lelystad Airport heeft ingetrokken. De Minister heeft tijdens het AO op 5 december aangegeven verder in gesprek te zijn met de Europese Commissie en op een later moment nadere informatie te geven over mogelijke wijzigingsvoorstellen en het vervolgproces. De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft haar verzoek om per brief nader geïnformeerd te worden.

Desgevraagd bevestigde de Minister tijdens het AO nogmaals dat er op Lelystad Airport geen sprake zal zijn van nacht- of vrachtluchten.

Diverse onderwerpen met een relatie tot Lelystad Airport (o.a. evaluatie beleevingsvlucht, participatie luchtvaartnota, luchtruimherziening) zijn verplaatst naar het plenaire debat op 18 december 2018.

Het college informeert u per ommegaande zodra meer bekend is over de wijze waarop de overlooph functie van Lelystad Airport voor Schiphol is vormgegeven. De Minister houdt daarbij vast aan de nagestreefde opening van Lelystad Airport in 2020. Hiervoor zijn de voorbereidingen van alle betrokken partijen vergevorderd of nagenoeg afgerond. Luchtverkeersleiding Nederland leidt op dit moment luchtverkeersleiders op en valideert de ontwerp-aansluitroutes.

De fysieke infrastructuur is zoals u weet, nagenoeg (o.a. terminal en infrastructuur door Luchthaven Lelystad) of geheel gereed (o.a. eerste deel Anthony Fokkerweg door de provincie, tweede deel zit in de planning). Het Ministerie brengt eind 2018 of begin 2019 een gewijzigd Luchthavenbesluit Lelystad in procedure op basis van het geactualiseerde MER Lelystad Airport (waaruit is gebleken dat de milieueffecten geringer zijn dan in 2014 ingeschat).

Ter informatie zijn twee brieven van de Minister aan de Tweede Kamer en de factsheet Luchthavenbesluit Lelystad Airport van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bijgevoegd.

Registratienummer

2348749

Datum

7 december 2018

Afdeling/Bureau

GE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Reus, J. de

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Kamerbrief Tijdelijk besluitvorming luchthavens Lelystad Eindhoven Rotterdam d.d. 28-11-2018	2349244	Ja
Kamerbrief Notificatie van een verkeersverdelingsregel (VVR) d.d. 4- 12-2018	2349245	Ja
I&W Factsheet Luchthavenbesluit Lelystad Airport	2349781	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk

IENW/BSK-2018/248944

Uw kenmerk

2018Z18518/2018D49809

Datum 28 november 2018
Betreft Tijdslijn besluitvorming luchthavens Lelystad, Eindhoven,
Rotterdam

Geachte voorzitter,

Per brief van 17 oktober 2018 heeft uw Kamer mij verzocht een overzicht te geven van de tijdslijn van de besluitvorming rond Lelystad Airport, Eindhoven Airport en Rotterdam-The Hague Airport. Met deze brief reageer ik op uw verzoek.

Lelystad Airport

Op 21 februari heb ik uw Kamer bij brief (Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 31396, nr. 462) geïnformeerd over mijn voorgenomen besluit over Lelystad Airport en de planning van het vervolgtraject. Ik heb toen uiteengezet dat het vervolgproces drie sporen omvat:

- Wijziging Luchthavenbesluit
- Formele vaststelling routes
- Voorbereiding LVNL en CLSK

Wijziging Luchthavenbesluit

Ik heb uw Kamer op 18 april bij brief (Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 31396 nr. 477) geïnformeerd over het advies van de Commissie voor de m.e.r. over de MER-actualisatie. Op basis daarvan wordt momenteel gewerkt aan de wijziging van het Luchthavenbesluit Lelystad uit 2015. Uiteraard houd ik uw Kamer op de hoogte over de voortgang daarvan. Het ontwerp wijzigingsbesluit verwacht ik niet eerder dan eind 2018 aan uw Kamer aan te bieden.

Formele vaststelling routes

In het najaar van 2017 heeft een consultatietraject plaatsgevonden over de aansluitroutes voor Lelystad Airport. In februari heb ik uw Kamer geïnformeerd over de verbeteringen die dat heeft opgeleverd. LVNL en CLSK bereiden de formele vaststelling van deze routes en publicatie in de Luchtvaartgids (AIP) voor. Onderdeel daarvan zijn de real-time simulaties, waar ik uw Kamer bij brief van 25 april (Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 31396, nr. 479) over heb geïnformeerd. Ook moeten er veiligheidstoetsen afgerond worden. Ik ga ervan uit dat publicatie in de Luchtvaartgids eind 2019 zal plaatsvinden.

Vorbereiding LVNL en CLSK

LVNL en CLSK zijn momenteel met een aantal stappen bezig die nodig zijn om de luchtverkeersdienstverlening op Lelystad Airport te realiseren. Onderdeel daarvan is bijvoorbeeld het opleiden van luchtverkeersleiders. Ook worden de vliegroutes voor Lelystad Airport vastgelegd in de luchtverkeersleidingssystemen en wordt publicatie van de routes in de Luchtvaartgids voorbereid. Deze stappen zorgen ervoor dat een opening van Lelystad Airport in 2020 vanuit luchtverkeersleidingsperspectief gerealiseerd kan worden. Ik ga ervan uit dat dit eind 2019/begin 2020 gerealiseerd is.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk

IENW/BSK-2018/248944

Eindhoven Airport

De luchthaven Eindhoven is een militaire luchthaven met civiel medegebruik. Het ministerie van Defensie is formeel bevoegd gezag voor de luchthaven en daarmee voor het vaststellen van het Luchthavenbesluit en de vergunning voor civiel medegebruik. De huidige vergunning voor civiel medegebruik voor Eindhoven Airport (exploitant van het civiele deel van de luchthaven) loopt per 31 december 2019 af. Met ingang van 1 januari 2020 moet daarom een nieuwe medegebruiksvergunning aan Eindhoven Airport worden afgegeven, teneinde het civiele medegebruik te kunnen voortzetten. Dit is ongeacht de keuze over een eventuele verdere ontwikkeling van de burgerluchtvaart op Eindhoven Airport. De voorbereiding voor een nieuwe medegebruiksvergunning zal in het voorjaar van 2019 worden gestart door het ministerie van Defensie.

Daarnaast speelt de vraag over de verdere ontwikkeling van het civiele verkeer op Eindhoven Airport. Op basis van het huidige Luchthavenbesluit zijn gezien de civiele geluidsruimte maximaal 43.000 vliegtuigbewegingen mogelijk. Dit aantal is ook het maximum, dat is vergund in de huidige vergunning voor civiel medegebruik. Ik heb uw Kamer op 3 oktober 2018 geïnformeerd over het traject, dat is gestart om te komen tot keuzes over de toekomst van de luchthaven Eindhoven (Tweede Kamer, vergaderjaar 2018 – 2019, 31936 nr. 516). Ik heb de heer Van Geel als onafhankelijk verkenner van de Proefcasus Eindhoven Airport gevraagd om voor 1 april 2019 te komen met een gedragen advies over de toekomst van de luchthaven Eindhoven, waarbij een transitie naar een meer kwaliteitsgerichte ontwikkeling van de luchthaven centraal staat. Het advies van de verkenner zal ik vervolgens ter reactie voorleggen aan de bestuurlijke partijen die samenwerken in de "*Stuurgroep Eindhoven Airport na 2020*". Op basis van het advies en de ontvangen reactie daarop zal ik samen met de minister van Defensie bezien of er op dat moment reden is om te komen tot een wijziging van het Luchthavenbesluit voor de periode tot en met 2023. Indien dat het geval is, dan zal daarvoor door de minister van Defensie het formele besluitvormingstraject worden doorlopen (zoals inspraak, advisering Commissie voor de m.e.r., advisering Raad van State). Met dit traject is circa een jaar tot anderhalf jaar gemoeid.

Rotterdam-The Hague Airport

De luchthaven Rotterdam The Hague Airport heeft op 15 maart 2016 haar groeiplannen openbaar gemaakt. Ik heb uw Kamer daar eerder over geïnformeerd (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015 – 2016, nr. 2019 en nr. 3546). Ik heb aan de regio een advies over draagvlak gevraagd. Dat adviestraject is afgerond en de regio heeft mij een advies aangeboden. Daarover heb ik ook gesproken met de regio. Ik heb uw Kamer daarover geïnformeerd (Tweede Kamer, vergaderjaar 2017 – 2018, 31936, nr. 488).

Ik wacht nu de aanvraag voor een Luchthavenbesluit van de luchthaven af. Die aanvraag zal vergezeld gaan van een definitief MER en een definitieve economische onderbouwing (en MKBA). Op dat moment zal ik inhoudelijk een afweging maken op basis van alle informatie die er ligt en vervolgens de formele besluitvormingsprocedure starten om te komen tot vaststelling van het Luchthavenbesluit (zoals inspraak, voorhang bij parlement, advisering Commissie voor de m.e.r., advisering Raad van State). Met dit traject is circa een jaar tot anderhalf jaar gemoeid. De luchthaven heeft aangegeven dat de aanvraag voor een Luchthavenbesluit naar verwachting niet eerder dan medio 2019 gedaan zal worden.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk

IENW/BSK-2018/248944

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX DEN HAAG

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG
T 070-456 00 00
F 070-456 11 11

Ons kenmerk

IENW/BSK-2018/267245

Datum 4 december 2018

Onderwerp Notificatie van een verkeersverdelingsregel (VVR)

Geachte voorzitter,

Per brief van 12 juli 2018 heb ik Uw Kamer geïnformeerd over de notificatie van een verkeersverdelingsregel (VVR) voor Schiphol en Lelystad Airport. De Europese Commissie heeft mij, mede naar aanleiding van een marktconsultatie, laten weten bezwaren te hebben tegen de VVR in de vorm zoals ik die heb genotificeerd. Omdat hierdoor geen zicht meer is op goedkeuring van deze VVR, heb ik vandaag de notificatie ingetrokken. Ik ben in overleg met de Europese Commissie om te komen tot een aangepaste VVR die enerzijds recht doet aan het doel dat Lelystad Airport gaat functioneren als overloopluchthaven van Schiphol en anderzijds tegemoet komt aan de bezwaren van de Europese Commissie. Ik zal uw Kamer hierover nader informeren.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

Luchthavenbesluit Lelystad Airport

We vliegen steeds vaker. De druk op onze luchthavens neemt daarmee toe. Het gaat om zowel zakelijke vluchten als vakantie-verkeer. In 2009 is afgesproken dat Lelystad Airport Schiphol gaat ontlasten door een deel van de vluchten naar met name vakantiebestemmingen over te nemen. Schiphol kan zich hierdoor richten op de intercontinentale vluchten.

De opening van Lelystad Airport moet zorgvuldig plaatsvinden. Die zorgvuldigheid bepaalt het tempo. Het is daarom de verwachting dat de opening van de luchthaven in 2020 realistisch is.

Op basis van het Aldersakkoord uit 2008 zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van het aantal vliegtuigbewegingen naar 570.000. Daarbij is afgesproken dat 70.000 vliegtuigbewegingen van de toen te verwachten marktvraag niet op Schiphol maar op Eindhoven Airport en Lelystad Airport gezamenlijk zouden plaatsvinden. Dit is afgesproken uit het oogpunt van hinderbeperking en omgevingskwaliteit en dus om Schiphol te ontlasten.

Met het Luchthavenbesluit Lelystad Airport uit 2015 mag de luchthaven 45.000 vakantievluchten per jaar faciliteren. De milieu-effectrapportage (MER) uit 2014 is de basis voor dit besluit. In 2017 zijn hier fouten in ontdekt, waarna de MER is geactualiseerd. Dit betekent dat het luchthavenbesluit uit 2015 ook gedeeltelijk zal worden gewijzigd.

De wijziging betekent een (beperkte) aanpassing van de geluidscontouren in de provincie Flevoland. Ook wordt het plafond van 45.000 vliegtuigbewegingen per jaar voor groot luchtverkeer vastgelegd in het Luchthavenbesluit. Verder wordt invulling gegeven aan de toezegging dat er extra handhavingspunten worden vastgesteld die verder van de luchthaven liggen binnen Flevoland en nabij aaneengesloten bebouwing.

In deze factsheet gaan we in op de processtappen die zijn gezet en die nog moeten worden gezet op weg naar een definitief besluit rondom de opening van Lelystad Airport.

Stappen rondom opening Lelystad Airport

Stappen tot november 2018

Tot aan november 2018 zijn de onderstaande stappen genomen voor de ontwikkeling van Lelystad Airport:

- 2008 Aldersadvies Schiphol
- 2012 Aldersadvies Lelystad
- 2014 MER Lelystad Airport
- 1 april 2015 Luchthavenbesluit. (Zie voor meer informatie over deze stappen www.alderstafellelystad.nl)
- 2017 Presentatie en consultatie aansluitroutes, advies bewonersdelegatie
- Februari 2018 Actualisatie MER en voorgenomen besluit nieuwe aansluitroutes
- Advies van Commissie voor de m.e.r.

Stappen vanaf november 2018

Tot aan de voorgenomen opening van Lelystad Airport zijn de volgende stappen voorzien:

- Ontwerp van wijziging Luchthavenbesluit
- Inspraak (zie kader)
- Voorhangprocedure (mogelijkheid voor de Tweede en Eerste Kamer om te reageren op ontwerpbesluit)
- Advies van Raad van State
- Vaststelling definitief wijzigingsbesluit

Parallel aan bovenstaande stappen wordt gewerkt aan:

- Toetsing verkeersverdelingsregel door Europese Commissie
- Vertalen van routes en luchttruiaspecten in luchtvaartregelgeving na veiligheidstoets van inspecties
- Uitwerken systematiek monitoring en evaluatie

Toelichting per stap vanaf november

Ontwerp van wijziging Luchthavenbesluit

Op basis van de geactualiseerde MER en het advies van de Commissie voor de m.e.r. wordt bepaald op welke onderdelen het Luchthavenbesluit aangepast moet worden. Het ministerie van IenW bereidt het ontwerpbesluit tot wijziging van het Luchthavenbesluit voor.

Inspraak (zie kader)

Begin 2018 heeft reeds inspraak plaatsgevonden over de voorgenomen nieuwe aansluitroutes. Naar verwachting start de zienswijzeprocedure eind 2018; iedereen heeft daarin de mogelijkheid om te reageren op het ontwerp voor de wijziging van het luchthavenbesluit en de geactualiseerde MER die hier de basis voor is. Reageren kan ook via internet. Het ministerie reageert daar weer op met een zogenaamde nota van antwoord op alle ingediende zienswijzen en daarbij wordt aangegeven welke reacties tot een wijziging in het ontwerp luchthavenbesluit leiden. Vervolgens zal de nota van antwoord op de ingediende zienswijzen openbaar worden gemaakt.

Parlementaire behandeling

Over elke belangrijke stap die het ministerie neemt wordt de Tweede Kamer geïnformeerd. Gelijktijdig met de inspraakprocedure zal het ontwerp voor de wijziging van het luchthavenbesluit aan de Eerste en Tweede Kamer worden gestuurd, zodat daarover vragen kunnen worden gesteld.

Advies Raad van State

De minister stuurt het ontwerp voor de wijziging van het luchthavenbesluit vervolgens voor advies naar de Raad van State. Met inachtneming van dat advies wordt een definitief wijzigingsbesluit opgesteld.

Vaststelling definitief besluit

Het definitieve wijzigingsbesluit wordt bij koninklijk besluit vastgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant.

Toetsen verkeersverdelingsregel door Europese Commissie

Lelystad Airport wordt een 'overloopluchthaven' van Schiphol. Dit wordt geregeld in de verkeersverdelingsregel. Deze regel moet eerst goedgekeurd worden door de Europese Commissie. Begin 2019 wordt een reactie verwacht.

Factsheet routes, MER en milieueffecten

Lees voor meer informatie over de routes de 'Factsheet routes Lelystad Airport' en voor meer informatie over de MER de 'Factsheet MER Lelystad Airport' en in aanvulling op deze factsheet de 'Factsheet luchtkwaliteit en vogels Lelystad Airport'. Zie www.rijksoverheid.nl/lelystadairport.

Uitwerken systematiek van monitoring en evaluatie

Tijdens de voorbereiding van de openstelling van de luchthaven zal worden uitgewerkt hoe het gebruik van de luchthaven gevolgd en geëvalueerd wordt. Om zo, al doende te leren en verbeteringen door te voeren. Voor het gebied direct rondom de luchthaven is hiervoor al een werkwijze met betrokkenen ontwikkeld. Voor het gebied onder de aansluitroutes zal ook met betrokken overheden en bewoners een monitoringssystematiek worden uitgewerkt. Ook zijn er afspraken over evaluatiemomenten. Het eerste evaluatiemoment is bij 7.000 vliegbewegingen.

Zienswijzeprocedure

Eenieder is uitgenodigd om zijn of haar zienswijze in te dienen op alle onderdelen van het ontwerp wijzigingsbesluit van het Luchthavenbesluit Lelystad, en op de geactualiseerde versie van de Milieueffectrapportage (MER). Zienswijzen kunnen bijvoorbeeld ingaan op de volgende vragen:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerp wijzigingsbesluit en in de geactualiseerde MER?
- Zijn er grote zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dat toelichten?

De volledige inspraakprocedure kent de volgende stappen:

1. De Rijksoverheid publiceert het 'Ontwerp wijzigingsbesluit van het Luchthavenbesluit Lelystad' en start de zienswijzeprocedure door publicatie van de relevante documenten en informatie in de Staatscourant, op www.platform-participatie.nl, en verschillende (regionale) bladen. Naar verwachting start de zienswijzeprocedure eind 2018.
2. Tijdens de zienswijzeperiode worden er 6-8 bijeenkomsten in de verschillende regio's georganiseerd om het Ontwerp wijzigingsbesluit van het Luchthavenbesluit Lelystad en de onderliggende MER toe te lichten.
3. Eenieder die een zienswijze indient, ontvangt een bevestiging.
4. Looptijd zienswijze periode: 6 weken (buiten de vakantieperiodes).
5. Reactie op de zienswijzen in een 'Nota van Antwoord'.
6. Opstellen definitief wijzigingsbesluit waarbij ook de ingediende zienswijze worden betrokken.
7. Indieners zienswijze krijgen bericht van het besluit en van de reactie op hun zienswijze. Definitief besluit wordt gepubliceerd.